

[DocuCRÍTIC] Pau al Líban? 40 anys després de l'inici de la guerra civil

El 13 d'abril de 1975, avui fa 40 anys, un autobús que transportava refugiats palestins a Beirut era tirotejat per un grup de falangistes cristians. Almenys 27 persones van morir. “Totes les guerres comencen amb una bala”, recorda l'activista polític libanès Lokman Slim, i la guerra civil del Líban va iniciar-se simbòlicament amb aquells trets. El conflicte s'allargaria durant 15 anys i deixaria més de 100.000 morts i 17.000 persones desaparegudes.

Redacció

El 13 d'abril del 1975, **avui fa 40 anys**, un autobús que transportava refugiats palestins a Beirut era tirotejat per un grup de falangistes cristians. Almenys 27 persones van morir. “Totes les guerres comencen amb una bala”, recorda l'activista polític libanès Lokman Slim, i la guerra civil del Líban va iniciar-se simbòlicament amb aquells trets. El conflicte **s'allargaria durant 15 anys i deixaria més de 100.000 morts i 17.000 persones desaparegudes**. La guerra va fer saltar pels aires la convivència en un país amb una riquesa confessional excepcional, les milícies brotaven i les aliances es modificaven d'un dia a l'altre. La guerra del Líban va ser una guerra de guerres, amb fases i actors canviant. El país va esdevenir, a més, un dels taulers d'escacs de la Guerra Freda. Entre els actors externs més importants que hi van prendre part hi havia Síria i Israel. La guerra del Líban no va estar exempta de capítols de barbàrie, el més greu i simbòlic, la massacre de Sabra i Xatila, l'any 1982.

Però, com diu la sinopsi del documental '**Líban. Pacte de silenci**', que podeu veure a continuació, “els qui van fer la guerra van imposar el silenci, perquè els qui van fer la guerra encara tenen poder”. La classe política del Líban no ha entonat el 'mea culpa'; al contrari, es va garantir la impunitat a través d'una amnistia aprovada pel Parlament libanès poc després de la signatura dels acords de pau de Taïf, l'any 1989. Van construir sobre les runes un país nou, amb un sistema polític i social basat en la repartició confessional del poder, una estructura que només contribueix a accentuar i perpetuar les divisions creades per la guerra. Mentrestant, conceptes com justícia, veritat i reconciliació van quedar fora de l'agenda. **Quaranta anys després, moltes de les ferides de la guerra continuen obertes** i la pau es percep sempre com a fràgil al Líban. Les influències i circumstàncies externes segueixen mantenint la capacitat de fer-ne tremolar els fonaments. Però hi ha veus que encara clamen coratjoses. “No em puc reconciliar amb el criminal si no sé la veritat; llavors decidiré si perdonar o no”, sentència Wadad Halwani, presidenta del Comitè de Familiars dels desapareguts. Actors que treballen per transformar la societat. Ells són els protagonistes del reportatge; és a través de les seves iniciatives que el documental fa una radiografia de l'estat de la pau al Líban.

'Líban. Pacte de silenci' va ser realitzat el 2011, però el seu missatge segueix avui en dia vigent. I, amb motiu del 40è aniversari, CRÍTIC, en col·laboració amb 'la Directa', us l'ofereix novament.

El documental va ser produït per l'Associació de Periodisme Fora de Quadre amb el Col·lectiu Contrast i forma part de la **sèrie documental "Després de la Pau -Bòsnia, Líban, Rwanda, Guatemala, Argentina, Sud-àfrica i Cambodja-**". La sèrie pretén explicar i confrontar els diferents camins cap a la pau que han emprats aquests països, que van patir conflictes armats durant el darrer quart del segle XX. En massa ocasions, es considera que ha arribat la pau a un territori quan se signen els acords o finalitza la guerra, però és llavors quan arrenca el complex i difícil procés de construcció de pau, memòria, veritat, reconciliació i justícia.